

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Davida Rause, Ph.D. a soudců Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D. a Mgr. Petra Šebka v právní věci **žalobců: a) V. N. a b) MUDr. H. S.**, oba zastoupeni JUDr. Janem Hrbáčkem, advokátem se sídlem Brno, Kachlíkova 15, proti **žalovanému: Krajský úřad Olomouckého kraje**, se sídlem Olomouc, Jeremenkova 40a, za účasti: D. N., o žalobě proti rozhodnutí Krajského úřadu Olomouckého kraje, odboru životního prostředí a zemědělství, ze dne 14.10.2014, č.j. KUOK 90813/2014,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Olomouckého kraje, odboru životního prostředí a zemědělství, ze dne 14.10.2014, č.j. KUOK 90813/2014, se **zrušuje** a věc se **vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovaný **je povinen** nahradit žalobcům náklady řízení ve výši 23 780 Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám JUDr. Jana Hrbáčka, advokáta se sídlem Brno, Kachlíkova 15.
- IV. Osoba zúčastněná na řízení **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobci se žalobou domáhají zrušení rozhodnutí Krajského úřadu Olomouckého kraje, odboru životního prostředí a zemědělství, ze dne 14.10.2014, č.j. KUOK 90813/2014.

I. Podstata věci

Rozhodnutím Krajského úřadu Olomouckého kraje, odboru životního prostředí a zemědělství, ze dne 14.10.2014, č.j. KUOK 90813/2014, bylo změněno rozhodnutí Magistrátu města Prostějova, odboru životního prostředí, ze dne 19.4.2012, č.j. PVMU 42386/2012 40, tak, že podmínka č. 14 výroku č. II. tohoto rozhodnutí zní „a) *Za předpokladu souhlasu vlastníků nemovitostí v Prostějově, ul. Čechovická 18/71, 19/69 bude před zahájením stavby provedena pasportizace poruch uvnitř objektu a osazeny prvky pro měření posunů v trhlinách nebo alespoň dobře provedené sádrové terče. b) Na objekty budou umístěny dočasné nivelační značky podle schématu v příloze č. 3 – měřící body. Nebude-li umožněno umístit na objekty, tj. do zdiva rodinných domků, nivelační značky, měly by být umístěny na samostatných terčích mimo stavební parcely obou nemovitostí, tj. do pozemku, na kterém je vybudována komunikace, v těsné blízkosti obvodových zdí. Tyto značky musí být zaměřeny před zahájením prací na kanalizačním sběrači a po dokončení prací. Zaměření musí být provedeno přesnou nivelací. Zaměří se vzájemná půdorysná poloha bodů s přesností na 1 mm*“. Do výroku č. VI. bylo doplněno, že se zamítá námitka žalobce a) ze dne 28. 2. 2012 ve věci upozornění na hydrogeologické poměry v dané lokalitě a na údajnou netěsnost kameninových kanalizačních rour, které mají být použity pro výstavbu kanalizace, a požadavek na jejich nahrazení rourami typu HOBAS.

Magistrát města Prostějova jako speciální stavební úřad podle § 104 odst. 2 písm. c) a § 106 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů, v rozhodném znění, ve spojení s § 15 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, v rozhodném znění (dále jen „stavební zákon“), vydal rozhodnutím ze dne 19. 4. 2012 stavební povolení ke stavbě vodního díla „Prostějov – Zlepšení infrastruktury kanalizace 2.část Stavba I-1 sběrač B I (úsek B12-B15), SO I-1.01 Sběrač BI, SO VII – 2 Obnova komunikací, Přeložka kanalizačního výtlačného potrubí“ na pozemku parc. č. 519 v k. ú. Čechovice u Prostějova (dále též „předmětná stavba“).

II. Shrnutí žaloby

Žalobci se cítí napadeným rozhodnutím zkrácení na svých právech, zejména na právu vlastnickém a právu na spravedlivý proces podle čl. 11 a 36 Listiny základních práv a svobod.

Žalobci namítají, že stavebně technické řešení kanalizace, jak byla stavebním povolením povolena, je v rozporu s územním rozhodnutím ze dne 29.6.2009. Stavebně technické řešení stavby metodou mikrotuneláže kameninovou rourou si vyžádalo vedení trasy realizace kanalizace v jiné stopě, než v jaké byla stavba umístěna ve schváleném územním rozhodnutí. V územním rozhodnutí byla stavba kanalizace v úseku B 12 až B 15 umístěna středem pravé strany komunikace, zatímco stavební povolení vede stavbu v úseku B 12 až B 13 v levé části komunikace, navíc jinou technologií výstavby (namísto otevřeného výkopu má být realizována metoda mikrotuneláže).

Žalobci se domnívají, že stavbou dojde k ohrožení podzemních vod (i studny žalobců), neboť kameninové roury, které mají být na stavbu kanalizace použity, nebudou dostatečně těsné (k tomu poukazují na stanovisko Mgr. B.). Stavební úřad tuto námitku však dostatečně nevypořádal. Řádně se nezabýval ani otázkou, zda zjištěné podzemní vody jsou vodami povrchovými nebo se jedná o vody z pramene. Žalobci rovněž namítají, že si k tomu stavební úřad nenechal vypracovat odborné posouzení hydrogeologem. Žalobci dále namítají, že kameninové roury nedávají záruku „absolutní těsnosti“. Tato propustnost přitom podle žalobců nemusí být zjištěna ani při tlakových zkouškách po položení do země, neboť tyto tlakové zkoušky nejsou způsobilé zjistit tzv. difúzní propustnost v čase po dobu předpokládané životnosti kanalizace. Taktéž technické řešení kanalizační stavby neřeší podle žalobců mechanické poruchy kanalizace při jejím provozu z pohledu ochrany podzemních vod, potažmo studny pro pitnou vodu ve vlastnictví žalobců.

Žalobci poukazují na to, že vlastní celkem tři studny v blízkosti stavby kanalizace, z nichž jedna, umístěná uvnitř jejich domu, je s kvalitní pitnou vodou. Žalobci ve své argumentaci poukazují na rozhodnutí Krajského soudu v Plzni ze dne 31. 1. 2011, sp. zn. 57 A 47/2010, podle něhož nemůže být umístěna nová stavba, jež je způsobilá narušit životní prostředí. Nebezpečí znečištění přítoku vody do studní žalobců v důsledku stavby kanalizace plyne i ze stanoviska hydrogeologa Ing. V., které mj. shledalo porušení podzemních pramenitých vod. Žalovaný zpochybňuje závěry hydrogeologa, aniž by pro svoje tvrzení uvedl jakékoli důkazy. Stavba kanalizace podle žalobců nerespektuje vyhláškou č. 501/2006 Sb. stanovenou vzdálenost od studní. Ty jsou v daném případě blíže než 12 m od plánovaného vedení kanalizace. Žalobci nesouhlasí s tím, že by volba materiálu byla na investorovi stavby, jak uvádí žalovaný. Naopak je třeba, aby stavební povolení v dané situaci, kdy hrozí znečištění studní, závazně určilo materiál, z něhož mají být roury vyrobeny.

Žalobci zpochybňují též závěr žalovaného, že nebyl nikdy doložen doklad o tom, že by se zhoršila kvalita vody v okolních studnách. K tomu poukazují na stížnost D. N. na zapáchající vodu v její studni v důsledku výkopových prací na kanalizaci v roce 2012. Žalobci také namítají, že napadeným rozhodnutím může dojít k ohrožení budovy, kterou vlastní. Podle žalobců žalovaný dostatečně nezohlednil

skutečnost, že stavba kanalizace má být provedena metodou mikrotuneláže i kolem rodinného domu, jehož jsou žalobci vlastníky. Žalobci mají za to, že stavební úřad (i žalovaný) byl srozuměn s tím, že k možnému poškození budovy dojde. Tento závěr dovozují z konkretizace podmínky č. 14 žalovaným v napadeném rozhodnutí, která se týkala podmínek pro provedení stavby. Podle žalobců nemůže žádná technologie zaručit, že k poškození nemovitosti nedojde, tedy ani metoda mikrotuneláže. Žalobci poukazují rovněž na skutečnost, že dům pochází z 15. – 16. století, je bez „novodobých“ základů a vrtání tlaku v bezprostřední blízkosti by mohlo narušit statiku domu, a odkazují na stávající kanalizaci, jež byla realizována ve větší vzdálenosti od domu a dům staticky poškodila. Pokud by byla trasa kanalizace vedena v souladu s územním rozhodnutím, shora uvedené problémy s narušením statiky by podle žalobců nenastaly.

Žalobci rovněž napadají nedodržení vzdálenosti nově umístěné kanalizace od jejich nemovitosti (na vodorovné vzdálenosti od vnějšího líce kanalizační stoky na každou stranu 3,5 m). Podle žalobců dojde v případě realizace předmětné stavby k zásahu ochranného pásma kanalizační stoky do jejich pozemků i rodinného domu. Tímto zásahem se sníží celková hodnota pozemku i domu, neboť vlastníci (žalobci) budou značně omezováni v užívání těchto nemovitostí. Žalobci poukazují na čl. 11 odst. 4 Listiny základních práv a svobod a na nálezy Ústavního soudu ze dne 8.4.2004, sp. zn. II. ÚS 482/02, ze dne 9.1.2008, sp. zn. II. ÚS 268/06, a ze dne 12.3.2003, sp. zn. Pl. ÚS 38/01. Žalobci namítají, že stavba kanalizace v těsné blízkosti jejich nemovitosti je sice ve veřejném zájmu, avšak míra a rozsah omezení není proporcionální ve vztahu k cíli, který omezení sleduje, a prostředkům, jimiž je omezení dosahováno; navíc není za náhradu. Napadené rozhodnutí je tak podle žalobců v rozporu s ústavním pořádkem České republiky. Požadovaného cíle lze podle žalobců dosáhnout i jinak, a to vedením v trase podle územního rozhodnutí.

Žalobci dále namítají, že uvnitř domu jsou vybudovány dva sklepy a poukazují na nedostatečnou vzdálenost mezi domem žalobců a předmětnou stavbou kanalizace. Podle žalobců tato vzdálenost neumožňuje účinnou údržbu domu, včetně pokládek technické infrastruktury k zajištění bezpečného užívání domu a k vyloučení jeho poškození. Navrhovaná stavba tak podle žalobců zcela zastaví podzemní prostor. Žalobci rovněž poukazují na to, že předmětná stavba nepřípustně zasahuje do pozemku parc. č. 24/1 v k.ú. Čechovice u Prostějova, který je ve vlastnictví žalobců, aniž by došlo k majetkovému vypořádání. V předmětném úseku tedy nemohla být stavba kanalizace povolena (stejně jako nebyla na tento úsek uzavřena veřejnoprávní smlouva).

Žalobci se také domnívají, že v daném případě nebyl žalovaný k projednání a rozhodnutí věci příslušný, neboť mělo být postupováno podle § 101 písm. d) správního řádu a o věci měl znovu rozhodovat stavební úřad na prvním stupni.

Žalobci tedy navrhuji napadené rozhodnutí zrušit.

V podané replice žalobci setrvali na uplatněných žalobních bodech a zdůraznili, že žalovaný nevyvrátil jejich stěžejní námitku, že kanalizace má být realizována v jiné trase a jinou metodou, než bylo stanoveno v územním rozhodnutí.

Žalobci setrvali na svém procesním stanovisku po celou dobu řízení před soudem.

III. Shrnutí procesního stanoviska žalovaného

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvádí, že žalobci v řízení o umístění stavby nepodali námitku ohrožení budovy a poukazuje na koncentraci řízení podle § 114 stavebního zákona. Žalovaný rovněž uvádí, že realizace jiné trasy stavby kanalizačního sběrače BI v ulici Foerstrova již není možná. Podle žalovaného žalobci svým jednáním znemožnili jiné prostorové řešení kanalizace, neboť položit kanalizaci do trasy stávající kanalizace by vyžadovalo provádění prací v otevřeném výkopu klasickou technologií. Žalovaný dále zpochybňuje, že by se v rodinném domě žalobců nalézala studna. Podle žalovaného předmětná stavba skutečně vede v blízkosti budovy žalobců, nicméně tato vzdálenost je cca 1,5 m. Metoda mikrotuneláže je pak nejšetrnějším způsobem stavby.

Žalovaný zpochybňuje tvrzení, že správní orgány s poškozením stavby počítaly, a odkazuje na vypracování znaleckého posudku Ing. L. H., jehož závěry se poté promítly do podmínek provedení stavby. K možnému znečištění či ztrátě podzemní vody žalovaný uvádí, že důkazní břemeno leží na vlastníku zdroje vody (studny). Žalobci namítané nevhodné použití kameninových trub není podle žalovaného podloženo žádným relevantním důkazem. K ochrannému pásmu kanalizace žalovaný uvádí, že toto pásmo vzniká ze zákona a nemá charakter věcného břemene k nemovitosti. Výkladem *a contrario* lze podle žalovaného dovodit, že připojení nemovitosti ke kanalizaci její hodnotu dokonce navyšuje.

Žalovaný navrhuje žalobu jak nedůvodnou zamítnout a na svém procesním stanovisku setrval po celou dobu řízení před soudem.

IV. Posouzení věci

Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní – dále též „s. ř. s.“), osobami k tomu oprávněnými (§ 65 odst. 1 s. ř. s.), přitom jde o žalobu přípustnou (zejména § 65, § 68 a § 70 s. ř. s.).

Soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), a při přezkumu byl vázán žalobními body, jak byly žalobci uplatněny v podané žalobě (§ 75 odst. 2 s. ř. s.).

S ohledem na okolnosti dané věci, považoval zdejší soud za vhodné a rozumné o žalobě rozhodnout přednostně, tedy mimo pořadí věcí, jak připouští § 56 odst. 1 s.ř.s. Jak již soud uvedl ve svém usnesení, kterým přiznal žalobě odkladný účinek, dlouhodobé oddálení výstavby kanalizace by mohlo způsobit rozpor s veřejným zájmem.

Žalobci předně namítají, že v daném případě nebyl žalovaný k projednání a rozhodnutí věci příslušný, neboť mělo být postupováno podle § 101 písm. d) správního řádu a o věci měl znovu rozhodovat stavební úřad na prvním stupni.

S touto námitkou však soud souhlasit nemůže.

Podle § 101 písm. d) správního řádu, které je ve správním řádu zařazeno v hlavě X (Obnova řízení a nové rozhodnutí), lze provést nové řízení a vydat nové rozhodnutí ve věci tehdy, jestliže rozhodnutí ve věci bylo zrušeno jiným orgánem veřejné moci podle zvláštního zákona. Institut nového rozhodnutí je tedy třeba považovat za mimořádný opravný prostředek v rámci správního řízení, k němuž je přístupováno mj. tehdy, je-li původní rozhodnutí zrušeno jiným orgánem veřejné moci (rozuměj správním orgánem) podle zvláštního zákona. V daném případě však nebylo původní rozhodnutí žalovaného zrušeno jiným správním orgánem, ale soudem podle § 78 odst. 1 s.ř.s., přičemž k dalšímu řízení byla věc vrácena žalovanému podle § 78 odst. 4 s.ř.s. Institut nového rozhodnutí ve smyslu § 101 správního řádu na danou věc vůbec nedopadá. Žalovaný tedy byl oprávněn ve věci rozhodnout.

Žalobci v žalobě dále uplatnili několik námitek, které se vztahovaly k poloze předmětné stavby (že má být umístěna blízko rodinného domu žalobců a může tak dojít k ohrožení statiky domu a že může kontaminovat vodu ve studních žalobců). Žalovaný správně poukázal na to, že takové námitky míjí předmět daného řízení. Jedná se totiž o námitky, které se týkají umístění předmětné stavby kanalizace, a měly tedy být uplatněny v územním řízení, resp. proti územnímu rozhodnutí a nikoli proti stavebnímu povolení.

Soud se se žalovaným zcela ztotožňuje a zdůrazňuje, že ačkoliv na sebe jednotlivá řízení podle stavebního zákona vzájemně navazují (stavební řízení navazuje na územní řízení), je třeba zohlednit, jaké řízení právě probíhá. Stavební zákon poskytuje účastníkům řízení široký prostor pro uplatnění námitek, a pokud nedojde k dohodě mezi účastníky řízení, musí stavební úřad o jednotlivých námitkách rozhodovat (viz např. § 89 odst. 5 nebo § 114 odst. 3 stavebního zákona). Účastníci řízení však při uplatňování námitek musí respektovat jednotlivá řízení podle stavebního zákona (tj. námitky směřující proti umístění stavby musí uplatnit v územním řízení, v němž je stavba umístěována, naopak námitky proti povolení stavby zase ve stavebním řízení).

Podle § 114 odst. 1 stavebního zákona může účastník řízení uplatnit námitky proti projektové dokumentaci, způsobu provádění a užívání stavby nebo požadavkům dotčených orgánů, pokud je jimi přímo dotčeno jeho vlastnické právo nebo právo založené smlouvou provést stavbu nebo opatření nebo právo odpovídající věcnému břemenu k pozemku nebo stavbě. Podle § 114 odst. 2 stavebního zákona se k námitkám účastníků řízení, které byly nebo mohly být uplatněny při územním řízení, při pořizování regulačního plánu nebo při vydání územního opatření o stavební uzávěře nebo územního opatření o asanaci území, nepřihlíží.

Pokud jde tedy o námitky, které žalobci v žalobě uplatnili k poloze předmětné stavby, tedy k územnímu řízení, v rámci něhož se řeší právě umístění stavby (§ 76 a násl. stavebního zákona), tak k těm nebyl stavební úřad (a ani žalovaný) povinen přihlížet. Soud, který přezkouvává zákonnost postupu žalovaného a jeho prostřednictvím i stavebního úřadu, se pak nemohl těmito námitkami věcně zabývat, neboť se vztahují k jinému řízení, než má být přezkouváno (shodně viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12.10.2010, sp.zn. 2 As 69/2010, dostupný na www.nssoud.cz; tento rozsudek se sice týkal dodatečného povolení stavby, avšak nic nebrání analogickému použití závěrů obsažených v tomto rozhodnutí i na danou věc, neboť z hlediska aplikace § 114 odst. 2 stavebního zákona není rozdíl mezi „řádným“ povolením stavby a povolením stavby dodatečným).

Žalobci však v daném řízení poukazovali též na to, že v územním rozhodnutí je stavba kanalizace umístěna jinde, než ve stavebním povolení, resp. v projektové dokumentaci, na níž stavební povolení odkazuje. Umístění stavby v územním rozhodnutí, která měla vést „uprostřed pravého jízdního pruhu“, žalobcům vyhovovalo, neboť jejich práva a zájmy nijak neohrožovalo. Je-li ale podle dokumentace pro stavební povolení umístěna v bezprostřední blízkosti jejich domu (tj. na opačné straně silnice), je situace jiná.

K tomu ze správního spisu vyplynulo, že v územním rozhodnutí ze dne 29.6.2009, sp.zn. SÚ/1009/2009-Pol, č.j. PVMU 81943/2009 61, které umísťuje stavbu „Prostějov, zlepšení infrastruktury kanalizace“, je část stavby SO I-1.01 sběrač BI (k níž se vztahuje nyní napadené stavební povolení) popsána takto: „Nové potrubí sběrače BI DN 800 se napojí ve stávající spojně šachtě, která bude rovněž nově zhotovena, překříží asfaltovou komunikaci ul. Západní a bude vedeno mimo stávající trasu ulicí Foerstrova. Trasa vede nejprve v chodníku (72 m), kde dochází ke kolizi se stávajícím vodovodem PVC 200, který bude nutno v délce cca 18 m přeložit. Dále pokračuje trasa (192 m) v zeleném pruhu vedle komunikace ve směru toku vpravo od silnice (tzn. mimo stávající trasu vedenou přes zahrady a hřiště). Do nového potrubí bude v tomto úseku přepojena vedlejší stoka DN 400 z ulice G. Preissové překřížením silnice (15,6 m) a stoka DN 300 z ulice Duhová. Po vykřížení ulice Duhová (asf. komunikace) u objektu č. pop. 31 přejde nové potrubí sběrače BI do silnice a bude

uloženo doprostřed pravého jízdního pruhu asfaltové vozovky až ke křižovatce s ulicí Čechovická“.

Dům žalobců je umístěn před křižovatkou ulic Foerstrova a Čechovická a ve směru stavby kanalizace (resp. jejího popisu v územním rozhodnutí) i ve směru od centra města je umístěn nalevo od silnice.

Projektová dokumentace k předmětné části stavby zpracovaná Ing. K. a Ing. H. v září 2009 a následně v březnu 2011 vyznačuje stavbu kanalizace v předmětném úseku u domu žalobců při levém okraji silnice (z pohledu ve směru stavby kanalizace, resp. jejího popisu v územním rozhodnutí, tj. od ulice Závodní k ulici Čechovická) a teprve bezprostředně před křižovatkou ulic Foerstrova a Čechovická se přesouvá k pravé straně silnice.

Z uvedeného je zřejmé, že stavba, jak je popsána v územním rozhodnutí, skutečně nebyla umístěna v blízkosti domu žalobců, ale měla vést „uprostřed pravého jízdního pruhu asfaltové komunikace“ (tj. pruhu, který je od domu žalobců vzdálenější). Pravá a levá strana je přitom určena podle směru stavby, resp. jejího popisu, který má odpovídat směru toku (tj. od ulice Západní k ulici Čechovická), případně ve směru od centra města k jeho okraji. Oběma způsoby je třeba dospět v daném případě k závěru, že dům žalobce je umístěn nalevo od silnice. Pokud popis stavby tomuto obecnému požadavku neodpovídá (např. je-li stavba popisována proti směru toku), je zcela nezbytné to v rozhodnutí uvést. V daném případě v územním rozhodnutí nic bližšího v tomto ohledu uvedeno nebylo a je tedy třeba při určování pravé a levé strany postupovat podle shora uvedených obecných zásad. Měla-li být podle územního rozhodnutí stavba kanalizace vedoucí u domu žalobců umístěna uprostřed pravého jízdního pruhu asfaltové komunikace, lze souhlasit se žalobci, že to není u levého kraje komunikace v bezprostřední blízkosti domu žalobců, jak je uvedeno v projektové dokumentaci ke stavebnímu povolení. Rovněž lze se žalobci souhlasit v tom, že vedení kanalizace podle územního rozhodnutí (tj. na druhé straně asfaltové komunikace, než se nachází dům ve vlastnictví žalobců) nemuseli vnímat jako zásah do svých práv či zájmů, a proto proti takovému umístění v územním řízení nijak nebrojili. Soud tedy shledal, že dokumentace ke stavebnímu povolení (a tedy i stavební povolení, které na projektovou dokumentaci odkazuje) není v souladu s územním rozhodnutím.

Podle § 79 stavebního zákona rozhodnutí o umístění stavby vymezuje stavební pozemek, umísťuje navrhovanou stavbu, stanoví její druh a účel, podmínky pro její umístění, pro zpracování projektové dokumentace pro vydání stavebního povolení, pro ohlášení stavby a pro napojení na veřejnou dopravní a technickou infrastrukturu.

Podle § 92 odst. 1 stavebního zákona územním rozhodnutím stavební úřad schvaluje navržený záměr a stanoví podmínky pro využití a ochranu území, podmínky pro další přípravu a realizaci záměru, zejména pro projektovou přípravu stavby;

vyžaduje-li to posouzení veřejných zájmů při provádění stavby, při kontrolních prohlídkách stavby nebo při vydávání kolaudačního souhlasu, může uložit zpracování prováděcí dokumentace stavby. V rozhodnutí stavební úřad rozhodne o námitkách účastníků řízení, v odůvodnění vyhodnotí připomínky veřejnosti a stanoví dobu platnosti rozhodnutí, má-li být delší, než stanoví tento zákon.

Podle § 111 odst. 1 písm. a) stavebního zákona stavební úřad ve stavebním řízení přezkoumá podanou žádost o stavební povolení a připojené podklady z toho hlediska, zda stavbu lze podle nich provést, a ověří zejména, zda projektová dokumentace je zpracována v souladu s územně plánovací dokumentací, s podmínkami územního rozhodnutí nebo územního souhlasu.

Podle § 115 odst. 1 stavebního zákona ve stavebním povolení stavební úřad stanoví podmínky pro provedení stavby, a pokud je to třeba, i pro její užívání, a rozhodne o námitkách účastníků řízení. Podmínkami zabezpečí ochranu veřejných zájmů a stanoví zejména návaznost na jiné podmiňující stavby a zařízení, dodržení obecných požadavků na výstavbu, včetně požadavků na bezbariérové užívání stavby, popřípadě technických norem. Podle potřeby stanoví, které fáze výstavby mu stavebník oznámí za účelem provedení kontrolních prohlídek stavby; může též stanovit, že stavbu lze užívat jen na základě kolaudačního souhlasu.

Jak již je uvedeno výše, stavební zákon obsahuje relativně samostatnou úpravu několika druhů řízení, která na sebe v procesu realizace výstavby navazují, a to z chronologického hlediska i míry obecnosti od činnosti plánovací, přes problematiku umisťování již konkrétních staveb v územním řízení po stanovení podmínek jejich realizace ve stavebním řízení.

V územním řízení je řešeno umístění stavby; rozhoduje se o podstatných charakteristikách povolovaného záměru, včetně jeho účelu a základních podmínek pro jeho provoz a užívání, aniž by tyto charakteristiky byly projednávány následně ve stavebním řízení. Tomu odpovídá i vymezení účastníků územního řízení (§ 85 stavebního zákona), resp. stavebního řízení (§ 109 stavebního zákona), který je v územním řízení širší než ve stavebním řízení. Rozhodnutí o umístění stavby tedy vždy musí obsahovat vymezení stavebního pozemku, umístění stavby na něm, druh a účel užívání umisťované stavby, podmínky pro její umístění (např. odstupové vzdálenosti), pro zpracování projektové dokumentace a pro vydání stavebního povolení a další základní požadavky týkající se stavby a zejména jejích vazeb na okolí, jako jsou např. podmínky pro napojení stavby na veřejnou dopravní a technickou infrastrukturu.

Ve stavebním řízení se pak řeší pouze konkrétní detaily provádění záměru nad rámec daný územním rozhodnutím. Neřeší se tedy vůbec otázka umístění stavby, neboť ta je pravomocně rozhodnuta v územním rozhodnutí, které je pro stavební úřad (i stavebníka) závazné. Stavební úřad ve stavebním řízení pak přezkoumá mj. to, zda je

žádost o stavební povolení a projektová dokumentace zpracována v souladu s podmínkami územního rozhodnutí (§ 92 odst. 1 stavebního zákona). V případě, že tomu tak není, nemůže takové žádosti vyhovět a stavební povolení vydat.

V daném případě umístilo územní rozhodnutí předmětnou část stavby kanalizace doprostřed pravého jízdního pruhu asfaltové komunikace (tedy v dostatečné vzdálenosti od domu žalobců). Podle projektové dokumentace ke stavebnímu povolení má však tato část kanalizace vést při levém okraji této komunikace (tedy v bezprostřední blízkosti domu žalobců). Soud tak shledal, že dokumentace ke stavebnímu povolení (a tedy i stavební povolení, které na dokumentaci odkazuje), není s územním rozhodnutím v souladu. Stavební povolení přitom nemůže měnit umístění stavby (to může být změněno jen v územním řízení). Každé řízení má svoji funkci a účel a jak účastníci, tak správní orgány, jsou povinni pravomocná rozhodnutí vzešlá z těchto řízení respektovat. Bylo by totiž v rozporu s požadavkem právní jistoty, pokud by byl účastník správního řízení oprávněn v řízení stavebním brojít proti závěrům, které vyplynuly z řízení územního a fakticky tak derogovat předchozí pravomocné správní rozhodnutí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17.2.2012, č.j. 8 As 54/2011-344). Stejně tak by bylo s citovaným požadavkem v rozporu, pokud by správní orgán (stavební úřad) v řízení stavebním měnil umístění stavby podle pravomocného územního rozhodnutí. Právě to se přitom v daném řízení stalo, neboť stavební povolení, resp. projektová dokumentace k němu, je v rozporu s územním rozhodnutím.

Na právě uvedeném by nemohlo nic změnit ani to, byla-li by v projektové dokumentaci k územnímu řízení předmětná část stavby zakreslena při levém okraji asfaltové komunikace (a tedy v rozporu se samotným územním rozhodnutím). Je to totiž územní rozhodnutí (a nikoli projektová dokumentace), které závazně umísťuje stavbu, a které je účastníkům doručováno (§ 92 odst. 3 stavebního zákona). Právě text územního rozhodnutí je tedy pro účastníky i správní orgány závazný.

V. Závěr

Za této situace soudu nezbylo, než napadené rozhodnutí zrušit podle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s., neboť stavební úřad podstatným způsobem porušil ustanovení o řízení před správním orgánem, jelikož při posuzování žádosti o stavební povolení nepostupoval podle závazného územního rozhodnutí a napadené stavební povolení je tak v rozporu s pravomocným územním rozhodnutím. Vzhledem k tomu již nebylo třeba zabývat se dalšími žalobními námitkami, neboť je zřejmé, že předmětná část stavby kanalizace bude v novém rozhodnutí umístěna jinde (v souladu s územním rozhodnutím).

Soud proto věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení podle § 78 odst. 4 s. ř. s. Podle § 78 odst. 5 tohoto zákona je žalovaný vázán právním názorem vysloveným ve zrušujícím rozsudku.

Nezbytnost zrušení prvostupňového rozhodnutí necht' posoudí žalovaný.

VI. Náklady řízení

Výrok o nákladech řízení účastníků se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobci byli ve věci úspěšnými, a proto jim náleží právo na náhradu nákladů řízení proti žalovanému, který právo na náhradu nákladů řízení nemá. Z obsahu soudního spisu vyplývá, že žalobcům vznikly náklady řízení ve výši 8000 Kč za zaplacené soudní poplatky (tj. 2x 3000 Kč za soudní poplatky za žalobu a 2x 1000 Kč za soudní poplatky za rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku jejich žalobě); právo na jejich náhradu tedy soud přiznal společně s náklady právního zastoupení - tři úkony právní služby, tj. převzetí a příprava zastoupení, žaloba a replika, po 4960 Kč (jedná se o společné úkony při zastupování více osob, za každý úkon tedy přísluší odměna snižená o 20 % za každou osobu), podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a) a d) a § 12 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, společně se třemi režijními paušály, každým ve výši 300 Kč, podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu, v celkové výši 23 780 Kč. K zaplacení soud stanovil žalovanému přiměřenou lhůtu.

Osobě zúčastněné na řízení nebyla uložena žádná povinnost, s níž by jí náklady mohly vzniknout, proto nemá podle § 60 odst. 5 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje,

vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 17. prosince 2015

Za správnost vyhotovení:
Romana Lipovská

David Raus, v.r.
předseda senátu